

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Shrnutí Mnichovské bezpečnostní konference 2025 - Studená sprcha pro bezpečnost Evropy?

Martin Růžička
21. 2. 2025

Zdroj: picture alliance / ASSOCIATED PRESS | Matthias Schrader

Klíčové informace:

- 1) Mnichovská bezpečnostní konference nepřinesla žádné konkrétní závěry, pouze poukázala na rostoucí překážky mezi Evropou a administrativou Donalda Trumpa v USA**
- 2) USA chce ukončit válku na Ukrajině samo, bez účasti představitelů EU**
- 3) USA i nadále bude prosazovat politiku „America First“ a k prosazení svých národních zájmů bude nadále využívat silovou politiku**

Mezi 14. a 16. únorem se uskutečnila tradiční Mnichovská bezpečnostní konference. Letos s ní byla spojena velká očekávání. Nová americká

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

---

administrativa Donalda Trumpa se prostřednictvím viceprezidenta J. D. Vanceho a ministra zahraničí Marca Rubia setkala s představiteli evropské bezpečnosti.

Výsledkem konference však nebylo nic konkrétního – pouze šok evropských lídrů nad přístupem nové administrativy Donalda Trumpa k Ukrajině a evropským záležitostem. Jaké závěry přinesla Mnichovská bezpečnostní konference a co můžeme očekávat v dalším vývoji světové bezpečnostní politiky?

Co se odehrálo v Mnichově?

Mnichovská bezpečnostní konference vznikla v roce 1963 z iniciativy Ewalda-Heinricha von Kleist-Schmenzina. Osobně věřil, že bezpečnostní konference by mohla pomoci předcházet vojenským konfliktům, jako byla druhá světová válka, kterou sám zažil.

Jeho vize se naplnila – dnes jde o hlavní světové fórum, na němž zástupci akademické obce, armád i státníci diskutují o klíčových bezpečnostních otázkách současnosti.

Konference se účastní zástupci z celého světa. Jedním z nejslavnějších momentů její historie byl projev Vladimira Putina z roku 2007, kdy poprvé otevřeně kritizoval unipolární světový řád pod vedením USA a východní expanzi NATO.

Otázkou zůstává, jak se do dějin zapíše letošní ročník bezpečnostní konference. Očekávání byla obrovská. V USA se znovu chopil moci Donald Trump, který už před svým zvolením sliboval ukončení války na Ukrajině, což je momentálně nejpálčivější problém Evropy a tedy i hlavní téma konference v Mnichově.

Evropští představitelé očekávali americké návrhy na ukončení války a tlak na zvýšení obranných výdajů evropských států. Místo toho je však čekala studená sprcha v podobě projevu amerického viceprezidenta J. D. Vance.

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

Vance se ve svém dvacetiminutovém [projevu](#) odmítl věnovat bezpečnostním otázkám, jako je řešení války na Ukrajině či rostoucí vliv Číny. Místo toho kritizoval vnitřní situaci v Evropě.

Například odsoudil rozhodnutí Rumunska zrušit prezidentské volby kvůli údajnému [ruskému zapojení](#) ve prospěch vítěze prvního kola, Călina Georgescua. Vance také obvinil EU a Velkou Británii z úpadku základních svobod, jako je svoboda slova. Podle Vanceho představuje ztráta základních svobod větší hrozbu než Rusko nebo Čína.

Mnoho evropských státníků na jeho slova reagovalo s nesouhlasem – nejostřeji se ohradil německý ministr obrany [Boris Pistorius](#). Šéf konference Christoph Heusgen zakončil summit pesimistickými [slovy](#): „*Amerika pod Trumpem žije na jiné planetě*“ a „*po pátečním projevu viceprezidenta Vanceho sdílíme obavy, že naše společná základna hodnot už není tak společná.*“

V rámci konference se tak místo plánovaného míru na Ukrajině nebo rostoucí multipolarity spíše řešily vzájemné spory mezi představiteli USA a Evropy. Hlavním závěrem konference je, že v tradičních atlantických vazbách se objevují zásadní překážky. Evropa se probouzí do reality, v níž s USA pod vedením Donalda Trumpa nebude jednat jako rovný s rovným. USA mají momentálně navrch.

Důkazem toho je skutečnost, že den po mnichovské konferenci se v Saúdské Arábii začaly [scházet](#) vyjednávací týmy s cílem ukončit válku na Ukrajině. Americký tým, vedený Marcem Rubiem, jednal s ruskými diplomaty. Zástupci významných států EU ani Ukrajiny nebyli k jednáním přizváni.

Na situaci reagoval francouzský prezident Emmanuel Macron, který v Paříži svolal [setkání](#) významných evropských státníků s cílem koordinovat politiku vůči Ukrajině po změnách v americké zahraniční politice.

O co jde Američanům?

Zdá se, že USA se vydaly na cestu autonomní zahraniční politiky, která se méně ohlíží na své spojence v NATO a více se soustředí na vlastní zájmy. Vzhledem k předvolební kampani Donalda Trumpa to není překvapivé, přesto

„OBČAN: ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU“

Bezpečnostní konference v Plzni 2025

---

však Evropa zjevně nebyla na projev J. D. Vanceho ani na následný postup americké administrativy připravena.

Podle [poradce](#) premiéra pro národní bezpečnost Tomáše Pojara „*Američané jedou silovou politikou a chtějí dělat věci sami.*“ Jeho slova se během konference i při jednáních v Saúdské Arábii potvrdila.

Trumpova administrativa sází na politiku „*America First*“ a neváhá k jejímu prosazení použít vojenský nebo ekonomický nátlak. Donald Trump tak dlouho hrozil Panamě, že si USA vezmou zpět Panamský průplav, až se vláda v Manile rozhodla [ukončit](#) spolupráci s Čínou v rámci projektu Pásu a stezky – což byl nejspíše skutečný cíl Trumpovy administrativy vůči Panamě.

Podobně lze interpretovat politiku USA vůči Evropě. Cílem USA je, aby evropské státy NATO zvýšily své obranné rozpočty a aby Ukrajina přestala být americkou starostí. V současném rozložení sil v mezinárodním systému se USA musí plně soustředit na zadržování svého největšího geopolitického vyzyvatele. Tím už není Rusko, ale Čína.

Administrativa Donalda Trumpa [neplánuje](#) stažení amerických vojáků z Evropy, takže bezpečnost EU, a tím i České republiky, není v bezprostředním ohrožení. Přesto lze očekávat, že USA budou klást větší důraz na dění ve východní Asii a na rostoucí čínské hrozby vůči Tchaj-wanu.

Vlažnější přístup USA k Evropě lze chápat jako snahu Washingtonu přimět evropské státy NATO, aby se více staraly o záležitosti na vlastním kontinentu. Může však jít i o ideologickou snahu Trumpovy administrativy přenést svůj pohled na svět do Evropy. Tomu by odpovídal velmi konkrétní projev J. D. Vance.

Ať už jsou americké motivace jakékoli, jedním z hlavních závěrů Mnichovské bezpečnostní konference je absence silného evropského lídra. EU postrádá jednoho klíčového aktéra, který by mohl s USA jednat jako rovný s rovným – a tím se její vliv v globálních otázkách oslabuje.